

Spis treści

Od Autorów	11
Część I	
Z problemów metodologicznych	13
Część II	
Doktryny Wschodu	19
Konfucjusz	21
<i>Dialogi konfucjańskie</i>	21
Część III	
Myśl starożytnej Grecji i Rzymu	27
Protagoras z Abdery	29
<i>Prawda albo mowy obalające</i>	29
<i>O bogach</i>	29
<i>Protagoras</i>	29
<i>Trazymach</i>	31
Sokrates	32
<i>Obrona Sokratesa</i>	32
Platon	34
<i>Państwo</i>	34
<i>Prawa</i>	39
Arystoteles	43
<i>Polityka</i>	43
<i>Retoryka</i>	54
<i>Etyka nikomachejska</i>	55
<i>Ustrój polityczny Aten</i>	56
Polibiusz	58
<i>Dzieje</i>	58
Marek Tuliusz Cyncero	60
<i>O państwie</i>	60
<i>O prawach</i>	61
Titus Lucretius Carus	63
<i>O naturze wszechrzeczy</i>	63

Część IV

Chrześcijaństwo i Średniowiecze	71
Św. Paweł z Tarsu	73
<i>List św. Pawła do Rzymian</i>	73
<i>Objawienie św. Jana</i>	73
Św. Augustyn	75
<i>O Państwie Bożym</i>	75
Jan z Salisbury	82
<i>Policraticus</i>	82
Św. Tomasz z Akwinu	88
<i>De regno (O władzy)</i>	88
<i>Suma teologiczna</i>	93
Marsyliusz z Padwy	96
<i>The Defender of Peace</i>	96
Paweł Włodkowic	109
<i>Traktat o władzy papieża i cesarza w stosunku do pogan</i>	109

Część V

Odrodzenie	115
Niccolo Machiavelli	117
<i>Księżę</i>	119
<i>Rozważania nad pierwszym dziesięcioksięgiem historii Rzymu</i>	
<i>Tytusa Liwiusza</i>	124
Jean Bodin	127
<i>Sześć ksiąg o Rzeczypospolitej</i>	127
Tomasz Morus	131
<i>Utopia</i>	131
Jan Dominik (Tomasz) Campanella	140
<i>Państwo słońca</i>	140
Franciszek Bacon	144
<i>Nowa Atlantyda</i>	144
<i>Z wielkiej odnowy</i>	147
Jan Ostroróg	149
<i>Monumentum pro Reipublicae ordinatione</i>	149
Andrzej Frycz Modrzewski	153
<i>O poprawie Rzeczypospolitej</i>	154
Filip Buonaccorsi zwany Kallimachem	164
<i>Kallimachowe rady Olbrachtowi dane</i>	164
Marcin Luter	168
<i>Traktat o wolności chrześcijańskiej</i>	168
<i>Przedmowa do tomu I Dzieł łacińskich</i>	171
<i>Mały katechizm</i>	172
<i>Duży katechizm</i>	172
Jan Kalwin	174
<i>Nauka religii chrześcijańskiej</i>	174

Tomasz Münzer (Müntzer)	181
<i>Kazanie do książąt</i>	181
Stanisław Orzechowski	184
<i>Rozmowa albo dialog około egzekucyj Polskiej Korony</i>	184
Piotr Skarga	190
<i>Kazania sejmowe</i>	190
Część VI	
Myśl XVII wieku	195
Hugo Grotius (Grocjusz)	197
<i>Wolność mórz, czyli dysertacja o prawie jakie przysługuje</i>	
<i>Holendrom do handlu z Indiami</i>	197
<i>O prawie wojny i pokoju</i>	198
Benedykt (Baruch) Spinoza	204
<i>Traktat teologiczno-polityczny</i>	204
<i>Traktat polityczny</i>	208
Tomasz Hobbes	210
<i>Elementy filozofii</i>	210
<i>Lewiatan czyli materia, forma i władza państwa kościelnego</i>	
<i>i świeckiego</i>	212
John Locke	215
<i>Dwa traktaty o rządzie</i>	215
<i>List o tolerancji</i>	218
Część VII	
Myśl Oświecenia	221
Giambattista Vico	223
<i>Nauka nowa</i>	224
Wolter (François Marie Arouet)	230
<i>Listy o Anglikach</i>	230
<i>Traktat o tolerancji</i>	232
Jan Meslier	235
<i>Testament</i>	235
Gabriel Mably	240
<i>Zasady praw</i>	240
Morelly	248
<i>Kodeks natury</i>	248
Jan Jakub Rousseau	259
<i>Umowa społeczna</i>	259
Karol Monteskiusz	266
<i>O duchu praw</i>	267
Stanisław Leszczyński	276
<i>Głos wolny wolność ubezpieczający</i>	276
Stanisław Wawrzyniec Staszic	281
<i>Przestrogi dla Polski</i>	281
<i>Uwagi nad życiem Jana Zamoyskiego</i>	283

Hugo Kołłątaj	286
<i>Listy Anonima</i>	286
<i>Prawo polityczne narodu polskiego</i>	296
Stanisław Konarski	295
<i>O skutecznym rad sposobie</i>	295
Franciszek Salezy Jezierski	298
<i>Katechizm o tajemnicach rządu polskiego</i>	298
<i>Wyznanie rządu polskiego</i>	302
<i>Kazanie przed stanami Rzeczypospolitej (na Sejmie w roku 1788 w kolegiacie warszawskiej powiedziane)</i>	302
<i>Niektóre wyrazy porządkiem abecadła zebrane i stosownymi do rzeczy uwagami objaśnione</i>	303
Wojciech Gutkowski	306
<i>Podróż do Kalopei, do kraju najszczęśliwszego na świecie, gdzie bez pieniędzy i bez własności, bogactwa, przemysł, światło, i dobre wszystkich mienie jak najwięcej wygórowało i gdzie tom drugi histo- rii życia Bolesława II, króla polskiego, znajduje się</i>	307
<i>Konstytucja albo ustawy państwa Kalopów</i>	310
Część VIII	
Wybrane doktryny XVIII i XIX wieku	317
Edmund Burke	319
<i>Rozważania o rewolucji we Francji</i>	319
Alexis de Tocqueville	323
<i>Dawny ustrój i rewolucja</i>	324
<i>O demokracji w Ameryce</i>	327
Claude de Saint-Simon	331
<i>Listy mieszkańca Genewy do swych współczesnych</i>	331
<i>Rzecz o powszechnym ciężeniu</i>	332
Beniamin Constant	336
<i>O monarchii konstytucyjnej i rękojmiach publicznych</i>	336
John Stuart Mill	342
<i>O wolności</i>	342
<i>O rządzie reprezentacyjnym</i>	346
Herbert Spencer	349
<i>Jednostka wobec państwa</i>	349
Friedrich Carl von Savigny	354
<i>O powołaniu naszych czasów do ustawodawstwa i nauki prawa</i>	354
Georg Wilhelm Friedrich Hegel	365
<i>Zasady filozofii prawa</i>	365
Karol Marks	374
<i>Przyczynki do krytyki ekonomii politycznej</i>	374
<i>Krytyka programu Gotajskiego</i>	375
<i>Manifest komunistyczny</i>	376

Fryderyk Engels	378
<i>O pochodzeniu rodziny, własności prywatnej i państwa</i>	378
Piotr Kropotkin	380
<i>Pomoc wzajemna jako czynnik rozwoju</i>	380
<i>Etyka współczesna</i>	383
<i>Państwo i jego rola historyczna</i>	384
<i>Wspomnienia rewolucjonisty</i>	386
Michaił Aleksandrowicz Bakunin	388
<i>Federalizm, socjalizm, antyteologizm</i>	388
Lenin	395
<i>Państwo a rewolucja</i>	396
Lew D. Trockij	398
<i>Permanentna rewolucja i inne prace</i>	399
Georg Jellinek	403
<i>Ogólna nauka o państwie</i>	403
Leon XIII	409
<i>Rerum novarum</i> (Encyklika o kwestii robotniczej)	409
<i>Graves de communi</i> (Encyklika o demokracji)	416
<i>Diuturnum illud</i>	419